



kunt vinden. Voor bouw geschikt natuursteen ontbreekt in de omgeving van Colchester. De vroege Britse bewoners van Colchester vonden echter voldoende bouwmaterialen in de ondergrond voor de herbouw van hun stad. Hiermee werden de laatste, mogelijk gave, sporen van de Romeinen op een 'efficiënte' wijze uitgewist. De bewijzen voor het hergebruik van Romeinse bouwmaterialen zijn overal in de stad nog duidelijk zichtbaar: in het Normandisch kasteel, die gebouwd is

op het fundament van de Tempel van Claudius, in de vele, oude kerken in de stad, de stadsmuren en de vele monumenten die Colchester rijk is. Hierdoor zijn nagenoeg geen Romeinse bouwwerken of monumenten bewaard gebleven. Maar deze brochure kan als gids dienen om de bewijzen van het Romeinse rijk in het hedendaagse Colchester terug te vinden.

We nodigen u uit om met ons de Colchester Roman Trail als hieronder aangegeven te lopen langs diverse historische plekken. De kaart kunt u hierbij als handleiding gebruiken:

1. **Balkerne Gate**, dicht bij de Jumbo watertoren: De best bewaard gebleven Romeinse stadspoort in Groot Brittannië; oorspronkelijk gebouwd als één van de diverse stadspoorten in het ommuurde Colonia na de vernietiging door Koningin Boadicea in het jaar 60 na Christus.
2. **Romeinse stadsmuur**: De oudste Romeinse stadsmuur in Groot Brittannië werd rond het jaar 90 na Christus voltooid en later vernietigd door de belegering van Koningin Boadicea. Bijna 3 kilometer lang, 6 meter hoog en 2,4 meter dik. Maak een wandeling rond deze historische stadsmuren.
3. **De Tempel van Claudius**: Oorspronkelijk gebouwd ter glorie voor Keizer Claudius rond het jaar 50 na Christus, later vernietigd door Boadicea maar herbouwd. De fundamenteën kunnen worden bezocht onder het Normandisch kasteel in het stadspark.
4. **Romeins Circus**: Het enige Circus op de Britse eilanden. 440 Meter lang, 8 startpoorten en zitplaatsen voor 15.000 toeschouwers; in 2004 geïdentificeerd als een circus tijdens een archeologische opgraving. Een Romeins circus is bekend geworden vanwege de strijdswagenrace in de film 'Ben Hur'; het circus in Colchester is op dit moment onderwerp van herontwikkeling van het voormalige kazerneterrein.
5. **Romeins amfitheater 'Colonia'**: Kan bezocht worden in Maidenburgh Street.
6. **Romeins amfiteater en de Romeins-Keltische**

**tempel in Gosbecks**: Gemakkelijk bereikbaar in Gosbecks in het zuiden van de stad, op Maldon Road. Goede parkeermogelijkheden voor auto's.

7. **Romeins-Christelijke kerk**: De eerste Christelijke kerk in Groot Brittannië, gesitueerd op een grote, Romeinse begraafplaats op Soutway, vlakbij het politiebureau.
8. **Romeins-Britse schans**: Stelsel van aarden dijken bedoeld voor verdediging. Oorspronkelijk opgericht door Britse bewoners uit de ijzertijd maar verder uitgebreid en onderhouden door de Romeinen; zie de kaart voor locaties. Uniek in Groot Brittannië!
9. **Archeologische Romeinse vondsten / Colchester Castle**: Het bekroonde Castle Museum en het stadspark zijn hoogtepunten voor ieder bezoek aan Colchester. In het park kunnen bezoekers voorbeelden zien van authentieke Romeinse voetpaden, muren, riolering en drainagesystemen. In het museum geeft een grote collectie van Romeinse archeologische vondsten een goed beeld van het Romeinse Colchester.
10. **Stadsrondleidingen met gids**: Informeer bij het bezoekerscentrum (Visitor Information Centre) naar de mogelijkheden voor een stadsrondleiding met gids. U vindt het bezoekerscentrum aan het einde van Queen Street, direct naast het oorlogsmonument. Telefoon: +44 1206 282920

### Bronvermelding / illustraties:

- a. Buste van Keizer Claudius, gevonden in een rivier en mogelijk onderdeel van een groter beeld.
- b. De Belkerne stadspoort, zoals deze er mogelijk heeft uitgezien rond het jaar 80 na Christus.
- c. Grafzerk van de Thracische soldaat (Cavalerie) Longinus Sdapeze die stierf in het jaar 50 na Christus in Camulodunum (met dank aan het Castle Museum)
- d. Schaalmodel van de Tempel van Claudius voor de vernietiging door Boadicea (impressie)
  - e. Grafkelk, 'gezichtsum', intact aangetroffen in een 'doos' graf. Origineel bevindt zich in het Castle Museum.
  - f. de Colchester Vaas: een opmerkelijk stukje Romeins keramiek waarop beroemde gladiatoren werden afgebeeld. Origineel bevindt zich in het Castle Museum.
  - g. Handvat van Romeinse centurion Marcus Favonius Facilis die stierf in Camulodunum rond het jaar 100 na Christus.



www.camulos.com  
©2001

# ROMEINS COLCHESTER

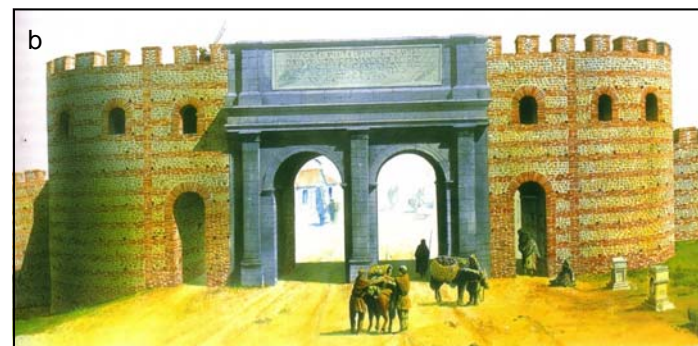
## EEN HISTORISCHE VERKENNING VAN DE OUDSTE STAD VAN GROOT BRITANNIË

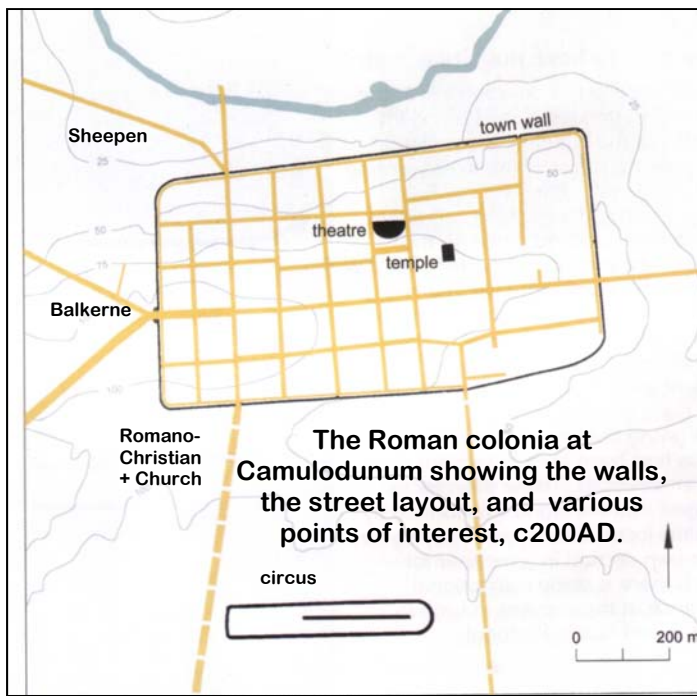
Rond het jaar 40 na Christus sterft Koning Cunobelin – leider van de belangrijkste Britse stam Trinovantes. Het overlijden van Koning Cunobelin resulteert in een machtsstrijd over diens opvolging; met als resultaat dat Verica, Koning van de stam Atrebatens, Rome om hulp vraagt.



De Romeinen zien in deze onvoorziene hulpvraag een uitgelezen kans om onder regie van Keizer Claudius Brittannië te onderwerpen aan het Romeinse Rijk. Prioriteit voor de Romeinen is het onderwerpen van de meest invloedrijke nederzetting in Brittannië, destijds bekend onder de naam Camulodunum (het hedendaagse Colchester).

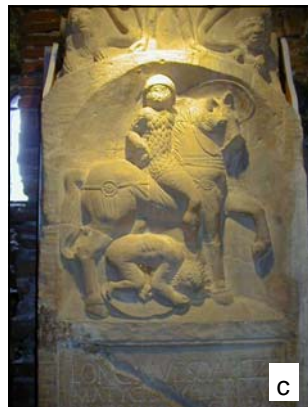
De oorspronkelijke bewoners leven hier op de lager gelegen gronden bij de rivier en natuurlijke waterbronnen waar zich de hedendaagse wijken Sheepen en Gosbecks bevinden. De Romeinen bouwen in zeer korte tijd een vesting op een natuurlijke verhoging, letterlijk en figuurlijk neerkijkend op de autochtone bevolking van Camulodunum. Het is Camulodunum waar de 11 Britse Koningen zich aan de Romeinen overgaven en de basis zal gaan vormen voor de verdere verovering en onderwerping van Brittannië.





**The Roman colonia at Camulodunum showing the walls, the street layout, and various points of interest, c200AD.**

Ondanks enkele incidentele schermutselingen is er weinig tegenstand tegen de Romeinse overheersing. De autochtone bevolking lijkt de regelmaat en orde die door de Romeinen wordt opgelegd, te accepteren. De vesting blijft dan ook niet lang bestaan als militair verdedigingswerk, maar al spoedig met de directe omgeving omgebouwd tot een Romeinse 'Colonia', een plek waar gepensioneerde Romeinse soldaten een perceel grond kregen, zich konden vestigen en op deze wijze de Romeinse belangen konden blijven behartigen. Hierdoor ontstaat de nieuwe Romeinse hoofdstad van de provincie Brittannië, Colonia Victricensis. Bij het hedendaagse Balkerne Gate wordt een ereboog opgericht ter glorie van Keizer Claudius. Ongehinderd vanwege het ontbreken van bestaande bebouwing wordt een stratenplan uitgelegd langs oost-west en noord-zuid assen. Dit strakke kader zien we tot op vandaag terug in High Street / East Hill en North Hill / Head Street.



**c**

Er begint onrust te ontstaan onder de autochtone Britse bevolking vanwege de landonteigeningen. Men is echter niet bij machte (zowel fysiek als militair) om in opstand te komen.

Ongeveer 17 jaar na de Romeinse



**d**

invasie – het is het jaar 60 na Christus – komt er een einde aan de opgelegde vrede. Koningin Boadicea, weduwe van Koning Prasutagus van de noordelijke Icenistam, voelde zich dusdanig vernederd door de Romeinen na de dood van haar echtgenoot. Ze weet haar woede om te zetten in het optrommelen van een nooit eerder geziene Britse troepenmacht en trekt naar het zuiden, dood en verderf zaaiend onder de Romeinse bezetters. Boadiceas leger bereikt uiteindelijk het Romeinse Colchester en verwoest de Colonia tot op haar grondvesten en doodt iedereen die zich in de Colonia bevindt. Volgens de Romeinse historicus Tacitus worden 30.000 inwoners zonder mededogen afgeslacht; het merendeel levend verbrand in hun villa's en huizen. Het blijkt slechts een opmars van dat wat gaat komen: in haar kruistocht verwoest Boadicea alles wat Romeins is, waaronder Londinium (London) en Verulamium (St. Albans).

De Romeinen zouden nooit weer zo onvoorbereid zijn op een revolutie en beginnen rond het jaar 70 na Christus met de wederopbouw van wat de langste Romeinse vestingmuur in Brittannië zou worden (in totaal bijna 3 kilometer lang) rond de stad Camulodunum. In de daarop volgende eeuwen, tot het tijdstip waarop de Romeinen Brittannië verlaten (circa 410 na Christus), groeit Camulodunum uit tot een levendige Romeinse stad. Inmiddels niet langer de hoofdstad van de provincie Brittannië, maar nog steeds een stad die voor de Romeinen van groot belang is. Londinium (London) wordt vanwege de voor handel en bevoorrading betere ligging de nieuwe hoofdstad van de provincie Brittannië.

Er worden twee amfitheaters gebouwd (er zijn van slechts 5 Romeinse theaters vindplaatsen in heel Groot Brittannië bekend), een tempel voor Keizer Claudius (op de plek van het hedendaagse Normandische kasteel in het stadspark) en diverse andere tempels (de Romeins-Keltische tempel in het



**e**

hedendaagse Gosbecks bood plaats aan maar liefst 5.000 bezoekers), een Romeins circus voor (de enige op de Britse eilanden met tribunes voor 15.000 toeschouwers), één van de oudste Romeins-christelijke kerken (Keizer Constanstinus verklaarde het Christelijk geloof als Romeinse staatsreligie rond het jaar 330 na Christus) en een geordende, overzichtelijk stadsplattegrond met wegen, huizen, industrie en overheidsgebouwen.

Met deze vooruitgang bereikten ook voor het eerst in de geschiedenis Romeinse uitvindingen de Britse eilanden: Vloerverwarming, industrie, kunst en cultuur, sanitair, verharde wegen, irrigatie, schoon stromend water, medicatie, educatie, wijn, olijven, badhuizen, regel- en wetgeving, vrede en (waarschijnlijk) een aquaduct.

Deze brochure laat zien waar de sporen van onze Romeinse erfenis



**f**

